Tekst 1

Regel 2 **querebatur**

1p **1** Wat is de gebruikswijze van **querebatur**? Baseer je antwoord op het voorafgaande (vanaf regel 1 **Sed**).

A Het beschrijft de achtergrond van het verhaal.
B Het beschrijft een eenmalige gebeurtenis.
C Het beschrijft een gewoonte.
D Het beschrijft een poging.

Regel 2-3 **quod** t/m **essent**

Uit het vervolg (t/m regel 6 **iudicarent**) is een verklaring op te maken voor de situatie die beschreven wordt in het tekstgedeelte **quod** t/m **essent**.

1p **2** Noteer in eigen woorden deze verklaring.

Regel 4 **illis**

1p **3** Citeer uit het voorafgaande (vanaf regel 1 **Sed**) het Latijnse tekstelement waarnaar verwezen wordt met **illis**.

Regel 3-6 **capras** t/m **iudicarent**

In dit tekstgedeelte komt tweemaal een asyndeton voor.

1p **4** In welke regels?

A in de regels 3 en 4
B in de regels 4 en 5
C in de regels 3 en 6
D in de regels 5 en 6

Regel 12 **moribus amicorum**

In het voorafgaande (vanaf regel 7 **Sunt**) is aangeduid aan welke voorwaarde het karakter van vrienden moet voldoen.

1p **5** Noteer in eigen woorden deze voorwaarde.

Regel 16 **honores** t/m **opes**

Al deze begrippen worden in het tekstgedeelte **Imbecilla** t/m **amicitia** (regel 18-21) door Laelius in één woord samengevat.

1p **6** Citeer uit het tekstgedeelte **Imbecilla** t/m **amicitia** (regel 18-21) dit Latijnse woord.

Regel 17-18 **cum** t/m **malint**

Dit tekstgedeelte wordt door W.A.M. Peters als volgt vertaald:

> Wordt deze geluksdroom hun aan de ene kant voorgezet, aan de andere kant de plichten van vriendschap, zullen ze dan niet veel liever kiezen voor het eerste?

1p **7** Citeer het Latijnse tekstelement dat in de vertaling is weergegeven met ‘deze geluksdroom’.

1p **8** Citeer het Latijnse tekstelement dat in de vertaling is weergegeven met ‘het eerste’.

Regel 25-26 **Amicus** t/m **cernitur**

Deze uitspraak is van toepassing op een persoon uit Cicero's eigen vriendenkring.

1p **9** Noteer de naam van deze persoon en beschrijf de situatie waarin deze persoon belangrijk was voor Cicero. Baseer je antwoord op de teksten die je voor dit examen gelezen hebt.

Regel 28 **gravem, constantem, stabilem**

1p **10** Citeer uit het voorafgaande (vanaf regel 23 **Quid**) de twee Latijnse zelfstandige naamwoorden die een tegenstelling vormen met **gravem, constantem, stabilem**.

Regel 27-29 **Qui** t/m **divino**

In het tekstgedeelte **Sed** t/m **amicorum** (regel 1-12) heeft Laelius een opmerking gemaakt die inhoudelijk vergelijkbaar is met **Qui** t/m **divino**.

1p **11** Noteer de nummers van de twee direct opeenvolgende regels waarin deze vergelijkbare opmerking staat.

De dichter Catullus schrijft in *Carmen 77* dat hij tot het inzicht is gekomen dat Rufus geen echte vriend van hem is:

> Rufus, ik dacht voor niets dat je mijn vriend was.
> (Nou ja, voor niets ... het heeft me veel gekost, vooral verdriet.)
> Heb je mij nu zó beslopen, brandwonden veroorzaakt in mijn ziel,
> en mij tot mijn verdriet mijn liefste afgepakt?
> Ja, afgepakt, jij gifslang met je dodelijke gif,
> jij schimmelziekte van wat onze vriendschap was!

1p **12** Zou Laelius het terecht vinden dat Catullus Rufus niet meer als vriend beschouwt? Ga in je antwoord in op de inhoud van het bovenstaande citaat en op de inhoud van tekst 1.